

Aan : het bestuur van de werkorganisatie HHWLD
Van : deelwerkgroep P ambtelijke fusie
Onderwerp : lidmaatschap werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
Datum : 7 oktober 2019

Samenvatting

- 1. In verband met de invoering van de Wnra het voornemen uitspreken lid te worden van de op te richten werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO);*
- 2. Alvorens hierover een definitief besluit te nemen, de raden van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk, conform het bepaalde in artikel 31a Wgr, in de gelegenheid te stellen hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.*

Inleiding

Per 1 januari 2020 treedt de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (hierna Wnra) in werking. Een belangrijke verandering is dat de huidige van toepassing zijnde arbeidsvoorwaardenregeling CAR/UWO wordt vervangen door de Cao Gemeenten. Die cao is namens de werkgevers afgesloten door de VNG.

Aanleiding

Gemeenten zijn door hun lidmaatschap gebonden aan die cao. De VNG heeft andere organisaties (bijv. gemeenschappelijke regelingen zoals de werkorganisatie HHWLD) aanvankelijk de mogelijkheid geboden om door middel van een aansluitingsovereenkomst met de VNG ook de Cao toe te passen zoals in het verleden ook mogelijk was bij de CAR/UWO. In het kader van de Wnra heeft de VNG tot voor kort aangegeven dat ook na 1 januari 2020 de aansluitingsovereenkomst voor de aangesloten organisaties de basis vormt om de Cao Gemeenten te hanteren. Het was de bedoeling dat de werkorganisatie HHWLD daar gebruik van zou gaan maken. Inmiddels is gebleken dat deze constructie een aantal juridische beperkingen heeft. De VNG heeft daarom laten weten bestaande aansluitovereenkomsten per 31 december 2019 te gaan beëindigen en geen nieuwe aansluitingsovereenkomsten meer aan te gaan.

Geen aansluiting bij de Cao Gemeenten

Het lidmaatschap van de VNG staat alleen open voor gemeenten. De statuten van de VNG laten geen ruimte voor toetreding van andere aan gemeenten gelieerde organisaties. Om het voor die organisaties toch mogelijk te maken de arbeidsvoorwaardenregeling van de VNG toe te passen, was het tot nu toe mogelijk dat via een aansluitingsovereenkomst te regelen. Zoals vermeld is dat per 1 januari 2020 niet meer mogelijk. Dat kan leiden tot onduidelijkheid en discussie met (vertegenwoordigers van) werknemers over de toepassing van die Cao Gemeenten of onderdelen daarvan.

Daarnaast zijn die organisaties niet bevoegd gebruik te maken van afspraken in de Cao Gemeenten, waarin wordt afgeweken van het zgn. driekwart dwingend recht in het Burgerlijk Wetboek (BW).¹

Oplossing: werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO)

Om genoemde problemen op te lossen is het van belang dat deze organisaties gebonden zijn aan een cao. Om dat te bereiken heeft de VNG gekozen voor het oprichten van een aparte Werkgeversvereniging. Het lidmaatschap van deze vereniging staat open voor onder meer gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen, zoals de werkorganisatie HHWLD. De werkgeversvereniging SGO sluit met de vakbonden een Cao af die inhoudelijk overeenkomt met de Cao Gemeenten. Door het lidmaatschap van deze vereniging zijn de aangesloten organisaties gebonden aan die cao en ontstaat dezelfde situatie als bij gemeenten.

Argumenten: gevolgen

Zoals vermeld kan van de aansluitingsovereenkomst geen gebruik meer worden gemaakt. Als de werkorganisatie HHWLD op 01-01-2020 geen lid is van de nieuwe werkgeversvereniging, is er geen binding aan de cao. Omdat ook het overgangsrecht Wnra niet van toepassing is, is er dan ook geen sprake van een zgn. ondernemings-cao. Slechts de wettelijke arbeidsrechtelijke regelgeving is van toepassing (met name boek 7 Burgerlijk Wetboek).

Gevolg daarvan is dat er voor de medewerkers van Heerhugowaard en Langedijk die overgaan naar de werkorganisatie formeel geen arbeidsvoorwaardenregelingen van toepassing zijn. Ook kan geen arbeidsovereenkomst aangeboden kan worden waarin het zgn. incorporatiebeding is opgenomen (binding aan de Cao en het personeelshandboek). Dit geldt ook voor nieuwe medewerkers die vanaf 1 januari 2020 in dienst treden.

Bovendien zijn bepalingen in de cao Gemeenten waarin wordt afgeweken van zgn. driekwart dwingend recht in het BW ook niet van toepassing op de omgevingsdiensten (afwijkende afspraken over recht op transitievergoeding en rol ontslagcommissie bij reorganisatie-ontslag). Ook eventuele wijzigingen in de cao die na 1 januari 2020 tot stand komen, zijn niet van toepassing.

Om tot een rechtsgeldige cao te komen zal de werkorganisatie HHWLD als werkgever dan zelf de onderhandelingen moeten voeren met een vertegenwoordiging van de werknemers. In de praktijk zal dit er op neer komen dat het overleg wordt gevoerd met de vakbonden die nu zijn vertegenwoordigd in het Georganiseerd Overleg en ook betrokkenen zijn bij het landelijk overleg over de cao (FNV en CNV).

Nadeel van onderhandelen als individuele werkgever ook zijn dat de bonden andere eisen gaan stellen en niet zonder meer bereid zijn de Cao Gemeenten te volgen. Dat zou bijv. op het punt van salarisverhogingen aan de orde kunnen zijn.

Argumenten: Beoogd effect

Door deel te nemen aan de nieuwe vereniging:

- kan op een eenvoudige wijze de invoering van de Wnra worden gerealiseerd voor het personeel van de werkorganisatie HHWLD;
- wordt voorkomen dat er geen cao van toepassing is;
- ontstaat meer binding door het volgen van gemeentelijke arbeidsvoorwaarden via aparte cao;

¹ Driekwart dwingend recht houdt in dat alleen bij Cao afgeweken mag worden van bepalingen in het BW. Van die afwijkende bepalingen mag alleen gebruik gemaakt worden als er sprake is van binding aan de cao. In de Cao Gemeenten 2020 gaat het om bepalingen rondom de loondoorbetaling bij kortdurend zorgverlof, de ontslagcommissie en blokkeren van de aanspraak op een transitievergoeding bij bedrijfseconomisch ontslag.

- kan gebruik worden gemaakt van afspraken in cao waarin wordt afgeweken van $\frac{3}{4}$ dwingend recht;
- ontstaat meer duidelijkheid.

Kortom, het is van essentieel belang dat de werkorganisatie per 1 januari 2020 lid kan worden van de nieuwe werkgeversvereniging.

Bevoegd

Door het recente besluit tot wijziging van de tekst van de Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard heeft het bestuur op grond van artikel 5 lid 6 de bevoegdheid tot het besluiten tot deelname in een privaatrechtelijke rechtspersoon. De werkgeversvereniging SGO is een privaatrechtelijke rechtspersoon. De wet Gemeenschappelijke Regelingen schrijft voor dat, alvorens hiertoe door het bestuur definitief besloten wordt, de raden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten in de gelegenheid moeten worden gesteld hun wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. Dat houdt in dat een dergelijk besluit een procedure langs de deelnemende gemeenten vergt. In de brief aan de beide gemeenteraden dient ingegaan te worden op de reden waarom het bestuur voornemens is deel te nemen aan een privaatrechtelijke rechtspersoon, i.c. de nieuwe werkgeversvereniging en waarom deze weg gekozen wordt. Een conceptbrief gericht aan de beide raden is bijgevoegd. Bij de besluitvorming dient rekening gehouden te worden met de ingebrachte wensen en/of bedenkingen. Na positieve besluitvorming kan het lidmaatschap worden aangegaan.

Personele gevolgen

n.v.t.

Rol medezeggenschap

De Bijzondere Ondernemingsraad en het Bijzonder Georganiseerd Overleg hebben in dit traject geen rol.

Financiële gevolgen

Aan het lidmaatschap van de werkgeversvereniging zijn kosten verbonden. Bij het opstellen van dit voorstel was het bedrag nog niet bekend.

Voorstel:

Uw bestuur wordt voorgesteld te besluiten:

1. het voornemen uit te spreken lid te worden van de op te richten werkgeversvereniging SGO;
2. Alvorens een definitief besluit te nemen, de gemeenteraden Heerhugowaard en Langedijk, conform het bepaalde in artikel 31a Wgr, in de gelegenheid stellen hun wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken.